Verslag participatiebijeenkomsten april en mei 2025 windenergie Noord IV

Doel participatieverslag

In april 2026 zijn vier inloopbijeenkomsten gehouden over het plan om windenergie mogelijk te maken in het gebied Noord IV. Op 18 mei 2026 was er een extra inloopbijeenkomst voor belangstellenden die in april niet aanwezig konden zijn. De inloopbijeenkomsten waren bedoeld om omwonenden, bedrijven, organisaties, coöperaties en dorps- en andere belangenverenigingen, te informeren over de plannen en de voortgang van windenergie in het gebied Noord IV. Ook konden aanwezigen hun mening geven over de voorwaarden en aandachtspunten de ontwikkeling van windenergie. In dit participatieverslag staat welke opmerkingen, ideeën en zorgen tijdens de bijeenkomsten zijn opgehaald. Het college en de gemeenteraad van Meppel kunnen deze inbreng gebruiken bij toekomstige besluiten over windenergie in het gebied Noord IV.

Gesprekskaders inloopbijeenkomsten

In de inleidende presentatie werd verteld welke besluiten al zijn genomen door de gemeenteraad van Meppel die relevant zijn voor de windopgave:

- Het raadsbesluit van juli 2021 waarin de RES-opgave voor Meppel is vastgesteld, inclusief de doelstelling van 0,102 TWh windenergie. Deze doelstelling is tevens opgenomen in het Programma Duurzaam (december 2020) en opnieuw bevestigd in het door de gemeenteraad vastgestelde Programma Duurzaam (november 2024).
- Het raadsbesluit om voor de RES-opgave voor Meppel te streven naar 100% lokaal eigendom van duurzame energieprojecten. Dit uitgangspunt is opgenomen in het Programma Duurzaam (december 2020) en opnieuw bevestigd in het door de gemeenteraad vastgestelde Programma Duurzaam (november 2024).
- De aanwijzing van twee zoekgebieden voor windenergie binnen het gebied Noord IV, zoals vastgelegd in de Structuurvisie *Omgevingsprogramma Noord IV* (september 2023) en de Omgevingsvisie gemeente Meppel (april 2025).

Organisatie en uitnodigingen

Er zijn inloopbijeenkomsten georganiseerd op:

- 13 april (locatie: Kalkovens, Meppel)
- 20 april twee bijeenkomsten op één dag (locatie: MyHotel, Meppel)
- 21 april (locatie: De Schalle, Nijeveen)
- 18 mei (locatie: MyHotel, Meppel)

In totaal hebben **158** personen de bijeenkomsten bezocht.

Er is een open uitnodiging verstuurd voor de inloopbijeenkomsten. Deze uitnodiging is ook per post verzonden, namelijk naar adressen binnen een gebied van ongeveer 2 kilometer van de zoekgebieden in Noord IV. Het gaat hierbij om adressen in de gemeenten Meppel, Westerveld en De Wolden. Voor dit gebied is gekozen omdat de aangrenzende wijken uitzicht hebben op Noord IV en daarmee op de geplande windturbines. Daarnaast is de uitnodiging digitaal gedeeld via de gemeentelijke website, social media, via de voor de gemeente bekende emaillijst bestaande uit omwonenden, stakeholders (dorps- en belangenverenigingen, coöperaties, etc.) ketenpartners, buurgemeenten. Tot slot is een persbericht verstuurd naar wijkkranten en regionale nieuwsbladen.

Verloop inloopbijeenkomsten

Elke inloopbijeenkomst begon met een gezamenlijke presentatie. Daarna konden bezoekers in gesprek gaan met deskundigen aan vijf verschillende tafels. De vijf gesprekstafels gingen over:

- Ruimtelijke invulling van Noord IV
- Milieuaspecten van windenergie
- Lokaal eigendom en financiële participatie
- Rol van de regionale samenwerking windenergie Zuidwest Drenthe
- Projecten van de netbeheerders in het gebied

Bij de gesprekstafels waren medewerkers aanwezig van de gemeente Meppel, de provincie Drenthe, de Regionale Samenwerking Zuidwest Drenthe, netbeheerders en Waterschap

Drents Overijsselse Delta. Zij beantwoordden vragen en gingen in gesprek met bezoekers over de verschillende onderwerpen.

Belangrijkste punten per gesprekstafel

Na de plenaire presentatie konden bezoekers vrij rondlopen langs de verschillende gesprekstafels. Daar konden zij vragen stellen, ideeën delen en aandachtspunten meegeven.

Tijdens de bijeenkomsten kwamen veel uiteenlopende standpunten naar voren. Zowel voorstanders van de ontwikkelingen als inwoners met zorgen over de plannen namen deel aan de gesprekken. Over het algemeen werd de noodzaak van de energietransitie en duurzame energieopwekking erkend, maar tegelijkertijd leefden er zorgen over de gevolgen voor het gebied. Deze zorgen hadden onder meer betrekking op de landschappelijke inpassing van windturbines en de huidige natuurwaarden. Met name de effecten op de biodiversiteit en op weide- en trekvogels werden regelmatig genoemd. Daarbij werd de vraag gesteld of deze soorten het gebied in de toekomst nog zullen blijven gebruiken wanneer er windturbines worden gerealiseerd.

Daarnaast bleek het thema milieuaspecten één van de belangrijkste gespreksonderwerpen. Over dit onderwerp werden veel vragen gesteld en kwamen diverse zorgen naar voren, met name over de mogelijke effecten van windturbines op de gezondheid en leefomgeving van omwonenden. De vragen en zorgen hadden vooral betrekking op onderwerpen als geluid, slagschaduw, trillingen en de mogelijke uitstoot of aanwezigheid van schadelijke stoffen en materialen. Daarnaast werd gevraagd welke vormen van compensatie of tegemoetkoming beschikbaar zijn voor bewoners die gevolgen van de windparken ervaren.

Verder was een relatief groot aantal vertegenwoordigers van bedrijven en energiecoöperaties aanwezig. Zij toonden met name belangstelling voor de verdere uitwerking van lokaal eigendom en wilden meer inzicht krijgen in de wijze waarop participatie en financiële betrokkenheid van de omgeving vorm zullen krijgen.

Medewerkers van Enexis en TenneT waren aanwezig om vragen te beantwoorden over de energieprojecten in Noord IV en de omliggende gebieden. Hierdoor konden bezoekers rechtstreeks informatie krijgen over de energie-infrastructuur en de samenhang tussen de verschillende ontwikkelingen in het gebied.

Reacties op vragen- en opmerkingenformulier

Om de mening van de bezoekers te verzamelen, is tijdens de inloopbijeenkomsten een vragen- en opmerkingenformulier uitgedeeld. Het formulier kon tijdens de inloopbijeenkomst worden ingevuld, of later via email of post worden teruggestuurd. Er zijn ook een aantal reacties op de inloopbijeenkomsten via de mail binnengekomen en er is één zienswijze ontvangen. Deze reacties zijn ook verwerkt in onderstaand verslag. In totaal zijn er **46** reacties verwerkt.

Gemeente Meppel

Algemeen

De meeste deelnemers geven aan dat zij graag via een nieuwsbrief en/of per mail op de hoogte gehouden willen worden. Bij nieuwe ontwikkelingen of besluiten wordt het wenselijk gevonden opnieuw inloopbijeenkomsten te organiseren.

Inbreng op schetsvarianten Noord IV

In het stedenbouwkundig ontwerp van Noord IV zijn 8 schetsvarianten gepresenteerd voor de mogelijke plaatsing van windturbines in de zoekgebieden. Hierbij zijn twee vragen gesteld: 1) welke varianten hebben de voorkeur en waarom; en 2) zijn er overige opmerkingen over de inrichting van het gebied of de opstelling van de turbines
De reacties zijn zo verdeeld dat er niet 1 voorkeursvariant aangewezen kan worden.

De reacties leveren het volgende beeld op:

- 9 respondenten (mensen die de vragenlijst hebben ingevuld) hebben geen antwoord gegeven op deze vraag
- 10 respondenten geven aan **geen voorkeur** te hebben voor een bepaalde variant. Op basis van toelichtingen op andere vragen in de vragenlijst lijkt deze groep in het algemeen **niet tegen de plaatsing van windturbines** te zijn of **voorstander** te zijn van duurzame energie. Daarom zijn deze reacties uitgelegd als een neutrale houding ten opzichte van de verschillende varianten. De deelnemers gaven geen uitgesproken voorkeur aan voor een bepaalde opstelling, maar waren ook niet tegen windenergie.
  Een aantal respondenten voegden daarbij voorwaarden of aandachtspunten toe: ‘economisch het meest aantrekkelijk’ en ‘zo efficiënt mogelijk’. Dit laat zien dat voor deze respondenten vooral belangrijk is hoe goed een variant werkt en wat deze oplevert. De precieze plek of opstelling van de windturbines lijkt voor hen minder belangrijk te zijn. Daarnaast wordt als aandachtspunt genoemd dat er een zorgvuldig participatietraject moet worden doorlopen. Daarbij is het belangrijk om zoveel mogelijk draagvlak te creëren. Ook vinden deelnemers het belangrijk dat de voordelen van windenergie zoveel mogelijk terechtkomen bij de mensen en organisaties in de directe omgeving, omdat zij ook de gevolgen van de windturbines ervaren.
- 10 respondenten **wijzen alle varianten af** en spreken zich duidelijk uit **tegen windenergie.** In de reacties worden bezwaren genoemd over de landschappelijke impact, verwachte hinder voor omwonenden en het huidige beleidskader. Illustratieve uitspraken die de tegenstand tegen windmolens verder onderstrepen zijn onder meer: *‘*geen enkele variant is acceptabel*’*, *‘*geen windenergie’, ‘allemaal landschapsvervuiling’, ‘beleid herzien’, ‘de windmolens vormen een ingrijpende en fundamenteel niet-passende ingreep in het landschap’ en ‘zo ver mogelijk van bewoning vandaan’. Ook wordt opgemerkt dat de ruimte voor windmolens op Meppel Noord IV beperkt is, waardoor de RES-doelstelling niet kan worden gehaald. Hiermee heerst de zorg dat elders in de gemeente extra molens worden geplaatst. Overige opmerkingen over de inrichting van het gebied zijn:
  - ‘Maak het watergebied toegankelijk voor wandelen etc.’
  - ‘Er kan niet voldoende afstand van woningen aangehouden worden. 600 meter is onacceptabel, 4x de tiphoogte is minimum’
  - ‘Er wordt onvoldoende rekening gehouden met de bewoning in het gebied.’

- 10 respondenten spraken wel een **voorkeur uit voor een specifieke variant of opstelling**. Daarbij werden echter uiteenlopende argumenten genoemd, waardoor geen duidelijke conclusie kan worden getrokken ten gunste van 1 voorkeursvariant. Daarnaast blijkt uit de reacties dat sommige deelnemers een voorkeur hadden voor een bepaalde variant, maar liever helemaal geen windturbines in het gebied zien. Deze respondenten blijven dus tegen de ontwikkeling, ongeacht de door hen aangegeven voorkeursvariant.
    - 5 respondenten gaven de voorkeur aan voor meer, maar lagere windturbines (getoonde varianten met ashoogte 130 meter en tiphoogte 195 meter). In de reacties wordt gesteld hoe kleiner, hoe beter en dat de prioriteit op het beschermen van het landschap moet liggen. Er wordt aangegeven dat men graag een betere onderbouwing had gezien bij de schetsen. Daarbij worden nog vraagtekens gesteld van de nabijheid van zoekgebieden bij Westerveld en gesuggereerd dat daarmee de lasten voor de boeren uit deze gemeente komen te liggen en de lusten voor Meppel. Ook wordt nogmaals geopperd dat men liever een zonnepark had gezien.
    - 4 respondenten gaven de voorkeur aan voor hogere windturbines (varianten met ashoogte 170 meter en tiphoogte 255 meter) . Daarbij wordt tweemaal de noodzaak van de koppeling van de turbines met het industrie- en bedrijventerrein genoemd. Ook hier zijn algemene opmerkingen gemaakt over dat men liever een zonnepark ziet dan turbines en geen lampen op de turbines te willen.
    - Enkele respondenten geven voorwaarden mee die niet specifiek aan een variant zijn gekoppeld. Zo wordt een voorkeur uitgesproken voor de variant met de minste kans op geluidsoverlast en slagschaduw. Daarbij werd opgemerkt dat het jammer wordt gevonden dat Meppel kansen laat liggen op het gebied van zonnepanelen en kleinere, lokale opwek- en verbruikssystemen. Ook is, ongeacht de hoogte van de windturbines, regelmatig aangegeven dat een locatie op of nabij een bedrijventerrein en op ruime afstand van woningen als wenselijk wordt beschouwd.
- Tot slot gaan 5 respondenten, zowel voor- als tegenstanders, niet in op de voorgestelde alternatieven. Zij roepen op om **breder te kijken** dan de huidige varianten. Bijvoorbeeld door te onderzoeken of er **andere oplossingen** zijn dan grote windturbines of door te kijken naar **andere locaties**, zoals: 100 meter verticaal turbines, kleine molens, zonne-energie en kernenergie. Hierbij geven zij als opmerking aan dat er weinig keus lijkt, dat Drenthe ‘te goed en te mooi is’ om flora en fauna te beschadigen en benoemen zorgen over de gezondheid van de inwoners. Er wordt ook opgeroepen om naar andere locaties te kijken, namelijk bij Nijeveen en Steenwijkerland. Tot slot wordt de opmerking gemaakt dat als Noord IV ontwikkeld wordt dit dan in samenwerking gedaan dient te worden met gemeente De Wolden.
- Twee antwoorden waren onvoldoende duidelijk te interpreteren en zijn daarom niet meegenomen in bovenstaande categorieën.

Milieuaspecten windenergie

De gemeenteraad kan (binnen zekere grenzen) een aantal richtlijnen vaststellen om overlast te beperken. Aan de deelnemers is gevraagd welke ideeën, zorgen en gedachten zij hebben bij milieuaspecten. In de meeste reacties zijn meerdere thema’s genoemd die in meerdere

categorieën kunnen vallen. Daarom zijn de reacties per thema van zorg of aandachtspunt gegroepeerd:

- 11 respondenten hebben geen antwoord gegeven op deze vraag.
- 5 respondenten geven aan **geen zorgen** te hebben over milieuaspecten. Deelnemers vinden het belangrijk om goed geïnformeerd te blijven over dit onderwerp.
- **Geluid en trillingen** zijn het meest genoemd in de reacties, namelijk 19 keer. Respondenten verwijzen daarbij zowel naar geluid in het algemeen als naar specifieke aspecten, zoals nachtelijke geluidshinder en trillingen. Daarnaast hebben meerdere respondenten zorgen geuit over laagfrequent geluid (LFG) en infrageluid. Enkele respondenten stellen voor om bij leveranciers te informeren naar windturbines met een zo laag mogelijk geluidsniveau. Ook is voorgesteld om geluidmetingen uit te voeren bij bestaande windparken en de resultaten hiervan inzichtelijk te maken voor omwonenden en andere belanghebbenden.
- **Gezondheidseffecten** zijn door 15 respondenten genoemd als aandachtspunt. Meestal wordt daarbij in algemene zin verwezen naar mogelijke negatieve gevolgen voor de gezondheid of naar slagschaduw. Daarnaast uiten enkele respondenten zorgen over de verspreiding van stoffen zoals bisfenol A, microplastics en PFAS. De vraag wordt gesteld of de MER voldoende rekening houdt met gezondheidsrisico's. Eén respondent verwijst specifiek naar onderzoeken van Wind Wiki waarin gezondheidsnadelen van windturbines worden beschreven. Met betrekking tot slagschaduw worden twee concrete suggesties gedaan:
  1) het beperken van slagschaduw binnen de wettelijke normen
  2) het meenemen van slagschaduw in het ontwerp van aangrenzende bedrijfspanden.
- 10 respondenten noemen **zichtbaarheid** en/of de **afstand tot woningen** als aandachtspunt**.** Zij maken zich zorgen over de invloed van de turbines op het landschap en de leefomgeving (horizonvervuiling). Daarnaast geven verschillende respondenten aan dat de afstand tussen de windturbines en woningen volgens hen te klein is. Zij pleiten ervoor om de turbines zo ver mogelijk van woningen te plaatsen vanwege mogelijke gevolgen voor het wooncomfort en de gezondheid. Deze zorgen zijn ook eerder naar voren gebracht bij de reacties op de schetsvarianten. Eén respondent verwoordt dit als volgt: ‘Er kan niet voldoende afstand van woningen aangehouden worden. 600 meter van woningen is onacceptabel; vier keer de tiphoogte is het minimum.’ Verder wordt voorgesteld om meer aandacht te besteden aan compensatie voor eventuele negatieve effecten op de woon- en leefomgeving van direct omwonenden.
- In totaal zijn 7 reacties ingegaan op ongewenste effecten op **ecologie** en **natuur** in de omgeving van Noord IV. Zo worden zorgen om vogels genoemd en zijn er vraagtekens bij wie de na de levensduur van de windmolens deze opruimt en hoe deze worden gerecycled. Daarnaast zijn termen als milieu(schade) en ecologische gevolgen in algemene zin opgeschreven.
- 4 respondenten uiten zorgen over de **verlichting** van de windturbines, met name de topverlichting. Zij vragen om het gebruik van toplichten zoveel mogelijk te beperken, lichthinder voor de omgeving te voorkomen en te onderzoeken of er alternatieven zijn voor de rode waarschuwingsverlichting op de turbines.

- Tot slot zijn een aantal reacties ontvangen onder de vraag over milieuaspecten die niet binnen bovenstaande categorieën vallen, maar wel belangrijk zijn om te benoemen:
    - ‘100% lokaal eigendom’
    - ‘inpassing is onzin, groene onderkant is wel mooi’
    - ‘samen met De Wolden te veel molens’
    - ‘maatschappelijke inpassing’

<u>Lokaal eigendom</u>

De gemeenteraad heeft eerder vastgesteld dat de windenergie met een streven naar 100% lokaal eigendom ontwikkeld dient te worden. Dit betekent dat inwoners en bedrijven in het gebied de gelegenheid krijgen gezamenlijk (bijvoorbeeld via een energiecoöperatie) mee te investeren en (mede-)eigenaar te worden van windturbines. Aan de deelnemers is een open vraag gesteld of ze dit een wenselijke vorm vinden om mee te delen in de toekomstige opbrengsten, of dat ze liever een andere vorm (bijvoorbeeld een gebiedsfonds) zien.

- 12 respondenten hebben geen reactie gegeven op deze vraag.
- De helft van de respondenten, namelijk 16 reacties, zijn **positief over lokaal eigendom, via een coöperatie of mede-eigenaarschap**. Een aantal antwoorden zijn algemeen gegeven als: ‘ja’, ‘klinkt aantrekkelijk’, ‘lijkt mij van wel’, etc. Daarnaast zijn er een aantal specifieke reacties:
    - ‘Betrokkenheid van lokale energie coöperatie is voorwaarde’
    - ‘Energiecoöperatie met als onderdeel een fonds’
    - ‘Samenwerkende energiecoöperaties’
    - ‘De coöperaties, vooral boeren wiens land impact ervaart, dienen beloond te worden. Let op dat bedrijven niet de overmacht krijgen’
    - ‘Via energiecoöperatie, ook via de gemeente en/of bedrijven’
    - ‘51% van de bewoners voor zeggenschap en dus draagkracht’
    - ‘Lokaal eigendom is een must. Dit kan door bedrijven die direct aangekoppeld te laten investeren, maar ook door een deel van de verkoop van elektriciteit ten goede te laten komen aan de mensen die in het hindergebied van de molens wonen’
    - ‘Via een lokale energie coöperatie als investeerder of aandeelhouder’
- 9 respondenten reageren **afwijzend** op (de voorgestelde vorm van) lokaal eigendom door middel van reacties als: ‘nee’, ‘ik zou hier niet van willen profiteren’, ‘niet wenslijk’ en ‘streven naar lokaal eigendom is slecht doordacht’. Een aantal respondenten verleggen de vraag naar de discussie om wel of niet windturbines te plaatsen door een reactie te geven als: ‘geen windmolens’ en ‘de gemeente dient eerst kritisch te kijken naar de locatie, belangrijker dan de eigendomsvraag’. Daarnaast wordt het als onrechtvaardig ervaren dat de mogelijkheid om financieel te participeren afhankelijk is van iemands vermogen, terwijl de mate van overlast wordt bepaald door de woonlocatie. Eén respondent plaatst vraagtekens bij lokaal eigendom. Volgens deze respondent vermindert lokaal eigendom de fysieke effecten van windturbines, zoals landschapsverandering, geluidsoverlast en slagschaduw, niet.
- 6 respondenten hebben **gebiedsfonds** genoemd in hun reactie. Daarnaast is voornamelijk aangegeven dat een fonds kan dienen als een extra bijdrage aan de

leefomgeving en een deel van de opbrengsten ten goede dient te komen aan het gebied en de omwonenden.
- In 2 reacties is de nadruk gelegd op **vergoeding** en **compensatie** ten behoeve van woongenot, waarde woning, hinder en schade.
- In 3 reacties is aangegeven dat de gemeente op dit moment onvoldoende informatie geeft over lokaal eigendom en de uitwerking daarvan. Voor zij een standpunt bepalen willen zij eerst weten wat van hen wordt verwacht, wat de gemeente doet en hoe het verdienmodel er uitziet.
- Eén respondent geeft aan 'geen voorkeur' te hebben. Het is echter niet duidelijk hoe deze reactie moet worden uitgelegd. Onduidelijk is of de respondent geen voorkeur heeft voor een specifieke vorm van lokaal eigendom, of dat er in het geheel geen voorkeur bestaat ten aanzien van lokaal eigendom.
- Eén antwoord is moeilijk te begrijpen en valt niet te categoriseren in één van bovenstaande onderwerpen.

Op de gesloten vraag of de deelnemers mee willen doen aan het organiseren van lokaal eigendom zijn de volgende reacties gegeven:
- 14 respondenten willen deelnemen via een **lokale energiecoöperatie**. Daarnaast zouden 7 respondenten willen deelnemen als **investeerder of aandeelhouder**.
- 10 respondenten gaven aan **zelf niet** actief te willen deelnemen, maar vinden het wel belangrijk dat **lokale partijen** eigenaar zijn.
- 6 respondenten vinden lokaal eigendom **geen goede vorm om mee te delen in de opbrengsten.**
- 13 respondenten hebben deze vraag niet beantwoord.

Regionale samenwerking

Van de deelnemers aan de inloopbijeenkomsten hebben 32 respondenten verwachtingen uitgesproken over de regionale samenwerking windenergie Zuidwest Drenthe.
- De meeste respondenten, namelijk 27, verwachten van de samenwerking dat er gezamenlijk afspraken worden gemaakt ten aanzien van **ruimtelijke randvoorwaarden**.
- Daarnaast vinden 19 respondenten dat er gezamenlijke afspraken moeten worden gemaakt over **lokaal eigendom en financiële participatie**.
- 20 respondenten willen gezamenlijke afspraken ten aanzien van **communicatie en participatie**.

In de open antwoorden komen aanvullend belangrijke thema's naar voren voor de regionale samenwerking. Respondenten vragen aandacht voor:
- Samenwerking en regie voor grensoverschrijdende projecten,
- Gedegen onderzoek naar gezondheids- en milieueffecten (geluid, LFG, slagschaduw, gezondheid voor mens en dier, natuurschade),
- Eerlijke en brede participatie en een eerlijke verdeling van de lusten en lasten,
- Compensatie voor gedupeerden,
- De relatie tussen windenergie, lokaal gebruik,
- Netcongestie.
- Daarnaast zijn er enkele reacties die oproepen tot heroverwering van de locatiekeuze, één windpark, onwenselijkheid van meer windmolens van andere

gemeente aan de grenzen of zich uitspreken tegen windenergie. Tot slot geeft één respondent aan het vertrouwen te hebben verloren dat de overheid op basis van zorgvuldig onderzoek tot een evenwichtige afweging van alle belangen zal komen.

Overige opmerkingen
Tot slot was er de mogelijkheid voor respondenten om nog zorgen, vragen en aandachtspunten te delen. Hier kwamen diverse aandachtspunten naar voren of zijn punten herhaald. Een aantal respondenten gaf positieve feedback op de informatiebijeenkomst en sprak waardering uit voor de aandacht voor duurzame energie. Tegelijkertijd zijn er zorgen geuit over de aandacht die tegenstanders van windenergie krijgen en dat er door emotie geen ruimte voor voorstanders was. Ook werd het door deelnemers storend gevonden dat er stellingen over gezondheidsschade naar voren worden gebracht waarvoor het wetenschappelijke bewijs ontbreekt. Anderzijds zijn er ook kritische punten aangegeven over de opzet van de bijeenkomst en vraagtekens bij de rol van deskundigen, waardoor vertrouwen in het proces en onderzoeken laag is.

De meeste reacties hadden wederom betrekking op de thema's die bovenin het formulier ook zijn behandeld: de mogelijke effecten op gezondheid en de leefomgeving door geluid, slagschaduw en verlichting, zorgen van de effecten op flora en fauna (o.a. water, bodem en natuur) en de recycling van windturbines. Wederom wordt er aandacht gevraagd voor alternatieven voor grootschalige windenergie (kleine windturbines, zon, etc.).
Verder gingen reacties in op de ruimtelijke inpassing en locatiekeuze. Hierbij werden onder meer vragen gesteld over de beschikbare ruimte, afstanden tot woningen, de verdeling van lasten over de regio en de invloed op het landschap.

Een aantal opmerkingen betrof (het ontbreken van) de onderbouwing van onderzoeken en beschikbare kennis. Respondenten vroegen om meer inzicht in onderzoeksresultaten, onafhankelijk deskundig advies en een actuele en zorgvuldig onderbouwde besluitvorming. Er werden zorgen geuit over financiële gevolgen, zoals compensatie voor omwonenden, mogelijke waardedaling van woningen, de economische haalbaarheid van windturbines en de gevolgen voor energiekosten. Tot slot is er gewezen op de mogelijke bijdrage van windenergie aan het verminderen van netcongestie en de koppeling dat gemaakt dient te worden met bedrijven.

Conclusie

Er is geen maatschappelijk of inhoudelijk draagvlak voor één specifieke schetsvariant van windturbines in Noord IV. De raadpleging levert geen voorkeursvariant op: de reacties laten vooral zien dat de acceptatie van windenergie in Noord IV verdeeld is en dat bewoners vooral belang hechten aan locatiekeuze, afstand tot woningen, landschappelijke kwaliteit en een zorgvuldig participatieproces. Slechts een laag aantal respondenten spraken een voorkeur uit voor een specifieke variant, maar deze voorkeuren waren verdeeld tussen hogere en lagere turbines en gebaseerd op uiteenlopende argumenten. Bovendien blijkt dat een deel van de respondenten die een voorkeursvariant noemden, eigenlijk tegen de komst van windturbines is, ongeacht de gekozen opstelling.

Met betrekking tot milieuaspecten laten de reacties zien dat de belangrijkste aandachtspunten voor inwoners liggen bij de mogelijke effecten op leefomgeving en

gezondheid. Voor de verdere uitwerking van het project lijkt aandacht voor geluidhinder, een onderbouwing op mogelijke gezondheidseffecten, landschappelijke inpassing, lichthinder en ecologische/milieu effecten essentiële zorgen van omwonenden om te adresseren.

De reacties wijzen op een breed gedragen voorkeur voor lokaal eigendom, met name via een energiecoöperatie en/of mede-eigenaarschap, mits de lokale gemeenschap daadwerkelijk profiteert en invloed heeft. Voor verdere besluitvorming is het belangrijk om helderheid te bieden over de organisatie en het verdienmodel van lokaal eigendom. Ook om te onderzoeken hoe dit kan worden gecombineerd met een gebiedsfonds en passende compensatie voor direct omwonenden.

Respondenten verwachten van de regionale samenwerking dat deze zorgt voor duidelijke en gezamenlijke afspraken rondom ruimtelijke randvoorwaarden, lokaal eigendom met een eerlijke verdeling van lusten en lasten en communicatie en participatie. Daarbij zijn de eerder genoemde zorgthema's, die bovenaan het formulier zijn opgenomen, ook opnieuw benoemd als aandachtspunten binnen de regionale samenwerking.

We constateren dat er veel verschillende informatiebronnen beschikbaar zijn, waardoor het voor inwoners niet altijd eenvoudig is om te bepalen welke informatie betrouwbaar en juist is. Dit speelt met name bij informatie over mogelijke gezondheidseffecten waar ook veel vragen over zijn. Het is aan de gemeente om een zorgvuldige afweging te maken in de informatievoorziening in het vervolgproces, zodat alle inwoners toegang hebben tot dezelfde, objectieve en goed onderbouwde informatie.

Ten aanzien van de organisatie kan worden geconcludeerd dat de opkomst hoog was, wat onderstreept dat er behoefte is aan bijeenkomsten over dit onderwerp. Voor het vervolg is het van belang te kiezen voor locaties en bijeenkomstvormen die ruimte bieden om zowel informatie te delen als input en reacties van aanwezigen op te halen. De inloopbijeenkomsten zijn in het algemeen goed en volgens de opzet verlopen. Alleen de bijeenkomst in Nijeveen was roerig. Een paar aanwezigen brachten tijdens de gezamenlijke presentatie zeer indringend informatie naar voren over vermeende gezondheidsschade door windenergie. Er werden zorgen geuit over de mogelijke verspreiding van stoffen zoals bisfenol A, microplastics en PFAS door windturbines. Tijdens de bijeenkomst en ook naderhand gaven andere aanwezigen aan dat zij de wijze waarop deze zorgen en emoties werden geuit als storend en ongemakkelijk ervoeren. Hierdoor voelden sommigen zich onvoldoende vrij om ook de positieve aspecten van windenergie te benoemen.

Vervolgproces

De inloopbijeenkomsten zijn georganiseerd om inbreng van omwonenden en belangstellenden te inventariseren over de schetsontwerpen Noord IV. In de tweede helft van 2026 wordt er vanuit de Regionale samenwerking participatie georganiseerd. Aansluitend zal een kadernotitie worden opgesteld om de ontwikkelcondities voor windenergie in het plangebied Noord IV vast te leggen. De in dit participatieverslag weergegeven standpunten en opmerkingen worden meegenomen bij het opstellen van de kadernotitie. Het participatieverslag wordt als bijlage bijgevoegd aan de kadernotitie. Een volgende (formele) processtap wordt genomen als Gedeputeerde Staten van de provincie Drenthe (als bevoegd gezag voor windparken groter dan 15 MW opgesteld vermogen) een projectbesluit voorbereid. De halfjaarlijkse informatieve bijeenkomsten met bewoners en grondeigenaren van het gebied Noord IV blijven we voortzetten.